EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 23. 9. 2020
COM(2020) 618 final

OZNÁMENIE KOMISIE

Aktualizácia správy o sprísnenom dohľade – Grécko, september 2020

{COM(2020) 618 final} - {SWD(2020) 208 final}

SÚVISLOSTI

Hospodársky rozvoj a hospodárska politika Grécka sú monitorované v rámci európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík a v rámci sprísneného dohľadu v súlade s nariadením (EÚ) č. 472/2013 ([1]). Vykonávanie sprísneného dohľadu nad Gréckom ([2]) znamená, že Grécko musí pokračovať vo vykonávaní opatrení na odstránenie zdrojov alebo potenciálnych zdrojov ekonomických a finančných ťažkostí a zároveň musí uskutočňovať štrukturálne reformy na podporu silného a udržateľného hospodárskeho rastu.

Sprísnený dohľad poskytuje komplexný rámec pre monitorovanie hospodárskeho vývoja a vykonávanie politík potrebných na zaistenie udržateľného oživenia hospodárstva. Umožňuje pravidelné hodnotenie najnovšieho hospodárskeho a finančného vývoja v Grécku, ako aj monitorovanie podmienok financovania štátu a aktualizácie analýzy udržateľnosti dlhovej služby. Sprísnený dohľad takisto predstavuje rámec pre hodnotenie celkového záväzku, ktorý Grécko dalo Euroskupine 22. júna 2018 a v prípade ktorého sa Grécko zaviazalo, že bude pokračovať v reformách prijatých v rámci Európskeho mechanizmu pre stabilitu, dokončí ich a zabezpečí splnenie cieľov dôležitých reforiem prijatých v rámci programov finančnej pomoci. V tejto súvislosti sa v rámci sprísneného dohľadu monitoruje plnenie osobitných záväzkov spočívajúcich v dokončení kľúčových štrukturálnych reforiem spustených v rámci programu v šiestich kľúčových oblastiach, a to v dohodnutých lehotách až do polovice roku 2022. Konkrétne ide o tieto oblasti: i) fiškálne a fiškálno-štrukturálne politiky; ii) sociálne zabezpečenie; iii) finančná stabilita; iv) trh práce a trh s výrobkami; v) Helénska spoločnosť pre majetok a účasti a privatizácia a vi) modernizácia verejnej správy ([3]).

Táto správa je siedmou správou o sprísnenom dohľade nad Gréckom. Správa je založená na zisteniach misie, ktorá sa uskutočnila na diaľku 13. – 14. júla 2020, a pravidelného dialógu s orgánmi. Misiu vykonala Európska komisia v súčinnosti s Európskou centrálnou bankou ([4]); Medzinárodný menový fond sa na misii zúčastnil v rámci svojho cyklu monitorovania po ukončení programu, zatiaľ čo Európsky mechanizmus pre stabilitu sa na nej zúčastnil v rámci svojho systému včasného varovania a v súlade s memorandom o porozumení z 27. apríla 2018 o pracovných vzťahoch medzi Európskou komisiou a Európskym mechanizmom pre stabilitu. V tejto správe sa hodnotí plnenie záväzkov Grécka voči Euroskupine, pokiaľ ide o dokončenie reforiem do polovice roka 2020. Táto správa nesúvisí s uvoľnením ďalšieho súboru politicky podmienených dlhových opatrení, ku ktorému by – podľa dohodnutého polročného rozvrhu – mohlo dôjsť na základe ôsmej správy. Uverejnenie ôsmej správy sa očakáva v novembri.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 472/2013 z 21. mája 2013 o sprísnení hospodárskeho a rozpočtového dohľadu nad členskými štátmi v eurozóne, ktoré majú závažné ťažkosti v súvislosti so svojou finančnou stabilitou, alebo im takéto ťažkosti hrozia (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 1).

([2]) Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2020/1142 z 29. júla 2020 o predĺžení sprísneného dohľadu nad Gréckom (Ú. v. EÚ L 248, 31.7.2020, s. 20 – 23).

([3]) https://www.consilium.europa.eu/media/35749/z-councils-council-configurations-ecofin-eurogroup-2018-180621-specific-commitments-to-ensure-the-continuity-and-completion-of-reforms-adopted-under-the-esm-programme_2.pdf.

([4]) Pracovníci ECB sa na hodnotiacej misii zúčastnili v súlade s právomocami ECB, a teda poskytli expertízu v oblasti politík finančného sektora a kritických makroekonomických otázok, ako sú celkové fiškálne ciele, udržateľnosť a potreby financovania. Pred hodnotiacou misiou sa uskutočnila technická misia, ktorá takisto prebehla na diaľku od 2. do 10. júla 2020.

CELKOVÉ HODNOTENIE

Gréckej vláde sa doteraz darilo zvládať globálne šírenie koronavírusu a zmobilizovala veľké množstvo opatrení na obmedzenie sociálno-ekonomických nákladov, ale aj tak sa očakáva, že pandémia si vyberie vysokú daň na hospodárstve. Po prvej vlne opatrení na zamedzenie šírenia nákazy, ktorá trvala do mája, orgány prispôsobili prísnosť opatrení platiacich pre rôzne sektory podľa vývoja pandémie. Zmobilizovali rozsiahly súbor podporných opatrení a pohotovo reagovali na aktuálny vývoj, keď v nadväznosti na to, ako sa pandémia vyvíjala, buď rozšírili či upravili už zavedené opatrenia, alebo zaviedli nové podporné mechanizmy pre konkrétne sektory. Napriek tomu má Grécko stále najvyššiu mieru nezamestnanosti v EÚ a na jeho hospodárstvo to bude mať pravdepodobne väčší vplyv ako na niektoré iné členské štáty vzhľadom na veľké odvetvie cestovného ruchu a všeobecnejšie aj vzhľadom na veľký podiel služieb a malých a stredných podnikov.

Grécko urobilo za posledných niekoľko mesiacov aj napriek nepriaznivým okolnostiam spôsobeným pandémiou výrazný pokrok v niekoľkých zásadných reformách, a to predovšetkým pokiaľ ide o dokončenie dlho očakávaného legislatívneho návrhu na úplné prepracovanie právnych predpisov o platobnej neschopnosti. Orgány zaviedli aj nový, širší dočasný režim skráteného pracovného času, aby spoločnosti mohli pružne upravovať pracovný čas a odmenu pracovníkov za neodpracované hodiny. Komisia v mene EÚ podporí tieto aj ďalšie mimoriadne opatrenia v rámci nového európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) ([5]) celkovou sumou 2,7 miliardy EUR. Všetky tieto kroky prichádzajú v pravý čas, keďže globálne šírenie koronavírusu prináša nové problémy finančnému sektoru aj trhu práce, a preto je rola efektívnych kompenzačných mechanizmov zásadná.

Okrem toho došlo k dobrému pokroku aj v týchto oblastiach:

- reforma licencií na investovanie, v ktorej došlo k zrušeniu zastaraného a neužitočného systému klasifikácie a reklasifikácie hospodárskych činností na základe environmentálnych kritérií zosúladených s právnymi predpismi EÚ, čím by sa malo podľa očakávaní značne znížiť zaťaženie priemyselného odvetvia,

- energetická politika, v ktorej došlo k ďalšiemu vyraďovaniu elektrární na hnedé uhlie z prevádzky a k pokroku, pokiaľ ide o cieľový model, hoci termín jeho spustenia bol odložený, a

- verejná správa, v prípade ktorej sa významná iniciatíva na posilnenie kompetencií nezávislého orgánu zodpovedného za výber verejných činiteľov dostala do poslednej fázy prijímania, a proces otvoreného vymenúvania vyššieho manažmentu vo verejnom sektore sa bude ďalej rozširovať.

Vláda urobila celkom dobrý pokrok aj pri ďalších reformách, ktoré sa síce konkrétne netýkajú záväzkov voči Euroskupine, ale podľa očakávaní majú mať výrazný vplyv na podnikateľské prostredie a náladu investorov. Medzi ne patrí aj ambiciózna reforma odborného vzdelávania a pokroky v oblasti digitálnej verejnej správy. Očakáva sa, že nová stratégia rastu, ktorá by mala byť čoskoro dokončená, prinesie súbor ambicióznych opatrení na podporu hospodárskej obnovy a udržateľného rastu. Orgány okrem toho začali zavádzať dohodnuté opatrenia na urýchlenie vykonávania verejných investícií, čo bude nápomocné aj pri podpore rýchleho čerpania finančných prostriedkov EÚ, ktoré budú k dispozícii v novom

([5]) Nariadenie Rady (EÚ) 2020/672 z 19. mája 2020.

viacročnom finančnom rámci a v rámci nástroja *Next Generation EU*. Význam urýchleného postupovania v prípade kľúčových podporných reforiem vrátane plánu realizácie strategických projektov a nástroja na prípravu projektov, reformy verejného obstarávania a ďalšieho posilňovania protikorupčného rámca zdôrazňujú predovšetkým značné prostriedky, ktoré má Grécko získať z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

Globálne šírenie koronavírusu má značný vplyv na mnohé oblasti politiky aj napriek tomu, že v nich došlo k dobrému pokroku, čo v niektorých prípadoch spôsobuje ich ďalší odklad. Pandémia a súvisiace opatrenia na zamedzenie šírenia nákazy viedli k bezprecedentnému narušaniu hospodárstva, čo si vyžiadalo okamžité upravenie priorít. Globálne šírenie koronavírusu vážne ovplyvnilo kapacitu vykonávať reformy, a to najmä v oblastiach, ktoré sa opierajú o procesy náročné na pracovnú silu, prácu výborov a legislatívne alebo súdne úkony. Pokrok v oblasti už začatých reforiem sa preto pozastavil v mnohých oblastiach, najmä vo vyrovnávaní nedoplatkov, správe verejných príjmov, zdravotníctve, katastrálnom projekte a v agende privatizácie, pričom v niektorých z nich sa predchádzajúce ťažkosti s vykonávaním ešte zhoršili. Orgány musia aj napriek dobrému pokroku v niekoľkých legislatívnych iniciatívach ešte dokončiť určité reformy týkajúce sa finančného sektora.

V tejto správe sa dospelo k záveru, že Grécko napriek nepriaznivým okolnostiam spôsobeným pandémiou, ktoré nevyhnutne viedli k odkladu vykonania niekoľkých opatrení, dosiahlo dobrý pokrok v plnení svojich reformných záväzkov. Opätovné naštartovanie pokroku v plnení všetkých záväzkov je vítané, hoci v dôsledku pandémie nevyhnutne došlo k odloženiu plnenia niektorých záväzkov na neskôr. Orgány sa vyzývajú, aby pokračovali v mobilizácii zdrojov s cieľom podniknúť všetky potrebné kroky na včasné dosiahnutie konkrétnych doposiaľ nerealizovaných pripomienok, pokiaľ ide o ôsmu správu o sprísnenom dohľade, ktorá má vyjsť v novembri a v prípade ktorej sa predpokladá vyplatenie ďalšieho súboru politicky podmienených dlhových opatrení. Toto si vyžaduje neustálu účasť gréckych orgánov, a to najmä v oblastiach nedoplatkov, zdravotníctva, privatizácie a finančného sektora, v ktorých sú potrebné ďalšie opatrenia.

MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ

Očakáva sa, že pandémia koronavírusu a opatrenia na zamedzenie jeho šíreniu si vyberú vysokú daň na gréckom hospodárstve. Nevyhnutné prísne opatrenia na zamedzenie šíreniu nákazy, ktoré boli uložené na obdobie od posledného marcového týždňa do konca mája, mali podľa očakávaní najsilnejší vplyv na hospodársku činnosť v druhom štvrťroku tohto roka. Sektory, ktoré boli pandémiou zasiahnuté najviac, ako cestovný ruch a doprava, predstavujú výrazný podiel na gréckom vývoze a celkovej pridanej hodnote. Miera nezamestnanosti vzrástla z 15,9 % vo februári na 17 % v máji, čím sa prerušila klesajúca tendencia, ktorá trvala od konca roku 2013. Podporné opatrenia zatiaľ pomáhajú udržiavať nezamestnanosť pod kontrolou, ale všetko nasvedčuje tomu, že dôjde k „zmrazeniu“ pracovného trhu. Očakáva sa, že nižšie disponibilné príjmy domácností a zisky firiem spolu so zmenami spotrebiteľského správania a celkovou neistotou negatívne ovplyvnia domáci dopyt. Zároveň sa očakáva, že spotrebiteľské ceny v roku 2020 klesnú a v roku 2021 v následku obnovy mierne narastú. Celkovo sa očakáva, že hospodárska činnosť v roku 2020 zostane hlboko pod úrovňou z roku 2019 a po čiastočnom oživení v roku 2021 sa plne obnoví až v roku 2022, pričom miera rastu HDP dosiahne v roku 2020 hodnotu –9 % a v roku 2021 úroveň 6 %.

Podporné opatrenia vlády pomáhajú chrániť hospodárstvo pred rozsiahlymi konkurzmi a stratou pracovných miest. Kombinácia vládnej podpory prostredníctvom znižovania daňového zaťaženia v hodnote 3,1 miliardy EUR (1,9 % HDP), ochrany pracovných miest a príjmov v hodnote 4,1 miliardy EUR (2,4 % HDP) a zmiernenia obmedzení v oblasti likvidity v hodnote 5,9 miliardy EUR (3,5 % HDP) je vyváženým prístupom a očakáva sa, že bude nápomocná pri udržiavaní ekonomických základov, a tak pomôže pri zotavovaní hospodárstva.

Neistota týkajúca sa vývoja pandémie, a teda aj jej hospodárskeho dosahu, zostáva mimoriadne vysoká. Neistota sa netýka len pandémie a jej šírenia v Grécku a na celom svete, ale aj budúcich opatrení, ktoré môžu byť nevyhnutné na zamedzenie šíreniu vírusu, a dlhšie trvajúcich ekonomických účinkov v dôsledku obmedzení, zmeny spotrebiteľského správania, možných konkurzov a ťažkostí so zaradením sa na trh práce v prípade tých osôb, ktoré v poslednej dobe prišli o prácu. Rýchle čerpanie nových podporných programov EÚ, predovšetkým Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, by bolo kľúčové pre vyváženie týchto účinkov a zabezpečilo by potrebnú podporu pre reformy, investície a rast. Hodnotenie sa vykonáva aj v súvislosti so značným geopolitickým napätím a rastúcimi migračnými tokmi, ktoré neistotu len zväčšujú.

FIŠKÁLNY VÝVOJ A VÝHĽAD

Fiškálny výhľad na rok 2020 sa od poslednej správy zhoršil. Pri zohľadnení predbežnej prognózy Európskej komisie z leta 2020 a hlavných opatrení prijatých od mája 2020 na zmiernenie následkov pandémie sa v súčasnosti očakáva, že primárny deficit bude v roku 2020 na úrovni približne 5,8 % HDP. Tieto projekcie ešte nezahŕňajú vplyv rozhodnutia štátnej rady o dôchodkoch zo 14. júla, ani očakávané rozhodnutie dvora audítorov, ktorých celkové náklady sa v súčasnosti odhadujú na 0,8 % HDP. Úplná aktualizácia fiškálnej prognózy sa pripraví v kontexte posúdenia návrhu rozpočtového plánu na rok 2021.

Orgány predĺžili uplatňovanie niektorých predchádzajúcich opatrení o niekoľko ďalších mesiacov a prijali ďalšie dočasné opatrenia na riešenie krízy spôsobenej koronavírusom. Vzhľadom na úplné vyčerpanie predpokladaného balíka vratných preddavkov pre spoločnosti vo výške 2 miliárd EUR do júla 2020 sa vláda rozhodla rozšíriť toto opatrenie a otvoriť platformu pre tretie kolo žiadostí, ktoré sa má uskutočniť v septembri, s očakávaným krytím 1 miliarda EUR, pričom ešte pred koncom roka môže nasledovať ďalšie kolo. Odložené dane a splátky už bude navyše možné od januára 2021 splácať vo forme najviac 24 splátok. Orgány navyše od mája 2020 prijali nový súbor opatrení vrátane: 1) práva na zníženie preddavkových platieb na dane z príjmov fyzických a právnických osôb v prípade určitého poklesu obratu, pokiaľ ide o spoločnosti a samostatne zárobkovo činné osoby (očakávaný fiškálny vplyv 0,9 % HDP v roku 2020); 2) režimu skráteného pracovného času a ďalších opatrení zameraných na udržanie zamestnanosti (očakávané fiškálne náklady 0,6 % HDP v roku 2020); 3) opatrení zameraných na zmiernenie vplyvu na cestovný ruch pomocou špecializovaných programov sociálneho turizmu a rozšírenej reklamnej kampane; 4) dočasného zníženia sadzieb dane z pridanej hodnoty v prípade dopravy, nápojov, balíkov služieb v oblasti cestovného ruchu a lístkov do kina z 24 % na 13 % a 5) zavedenia dočasného systému subvencií na splácanie hypoték, spotrebných a podnikateľských úverov zabezpečených hlavnou nehnuteľnosťou na bývanie pre dlžníkov s hypotékou na hlavné bydlisko, na ktorých mala pandémia koronavírusu finančný vplyv. Celkovo sa fiškálne náklady na tieto dodatočné opatrenia v roku 2020 odhadujú na 1,8 % HDP. Dodatočné opatrenia na podporu obnovy na budúci rok boli ohlásené 12. septembra a budú posúdené v kontexte posudzovania návrhu rozpočtového plánu na rok 2021.

Orgány okrem toho rozšírili predtým prijaté opatrenia, ktoré poskytovali podporu domácnostiam a firmám, pokiaľ ide o likviditu. Balík na spolufinancovanie úverov pre malé a stredné podniky od gréckej rozvojovej banky sa zvýšil o 588 miliónov EUR na celkovo 838 miliónov EUR. Zároveň sa predĺžila lehota na úhradu dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb a jednotnej dane z nehnuteľností (čo však nemá dosah na akruálne rozpočtové saldo).

Orgány opäť začali pracovať na dokončení celonárodného prehodnotenia hodnoty nehnuteľného majetku, ktorá slúži ako základ pre jednotnú daň z nehnuteľností (ENFIA), čo bol osobitný záväzok do polovice roka 2020, ale jeho splnenie sa teraz odložilo na polovicu roka 2021. K neodvratnému odkladu došlo už skôr v tomto roku v dôsledku obmedzenia pohybu v súvislosti s koronavírusom. Očakáva sa, že práce na zbere údajov a posúdení kvality vedúce k finálnemu určeniu cien pre existujúce hodnotové zóny sa dokončia do konca roka. Tohtoročné výmery jednotnej dane z nehnuteľností ENFIA tak budú vychádzať najmä z hodnôt predchádzajúcej dane z nehnuteľností. Ďalšie rozširovanie súčasného systému hodnotových zón do celej krajiny bude treba riešiť v priebehu budúceho roka, keďže termín bol odložený na polovicu roka 2021.

Neistota v súvislosti s fiškálnou prognózou zostáva značná. Vývoj pandémie a súvisiace opatrenia na zamedzenie šíreniu nákazy vyvolávajú značnú neistotu v súvislosti s makroekonomickým, a teda aj fiškálnym vývojom. Grécko zápasí okrem pandémie koronavírusu, ktorá sa rozpútala v marci, aj s novým migračným tlakom a geopolitickým napätím, z čoho môže vyplynúť nutnosť ďalších finančných prostriedkov. Zhoršené ekonomické prostredie vytvára ďalšie riziká vo vzťahu k štátnym zárukám. Verejné financie navyše aj naďalej čelia rizikám, pokiaľ ide o prebiehajúce konanie proti spoločnosti na správu nehnuteľností vo verejnom vlastníctve, pričom otázku právoplatnosti nedávno vyneseného rozhodcovského rozsudku ešte vždy rieši Odvolací súd mesta Atény; úhradu záväzkov z verejných služieb podniku Hellenic Post (Grécka pošta), ktorá sa môže uskutočniť v blízkej budúcnosti; nadchádzajúce rozhodnutie dvora audítorov o retroaktívnej kompenzácii dôchodcov z verejného sektora, ako aj rozhodnutie štátnej rady týkajúce sa doplnkových dôchodkov a sezónnych bonusov (pozri ďalej). Pozitívne je, že Grécko by malo podľa očakávaní veľa vyťažiť z nových schém vrátane Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktorého cieľom je podporovať investície a reformy v EÚ v priebehu ďalšieho programového obdobia a ktorý by mal v budúcnosti podporiť rast aj verejné financie.

SPRÁVA VEREJNÝCH PRÍJMOV

Počet zamestnancov nezávislého orgánu pre verejné príjmy naďalej mierne stúpal, hoci ani zďaleka nedosiahol stanovené ciele (osobitný záväzok), kým v komplexnej reforme ľudských zdrojov došlo len k obmedzenému pokroku. Počet zamestnancov na konci druhého štvrťroka predstavoval 11 916 v porovnaní so stanoveným cieľom 12 500 do konca roka 2019. Orgány navyše prijali právne ustanovenia, v dôsledku ktorých boli zamestnanci nezávislého orgánu preložení na iné orgány, čo ešte viac sťažilo dosahovanie stanovených úrovní počtu zamestnancov. Dokončenie reformy ľudských zdrojov, vďaka ktorej by sa mala podľa očakávaní výrazne zlepšiť schopnosť nezávislého orgánu prilákať a udržať si vysokokvalitný personál, ktorý potrebuje, závisí od prijatia právnych predpisov o mzdových tarifách. Európske inštitúcie povzbudili orgány, aby ich prijali v priebehu ďalšieho obdobia preskúmania.

Pokiaľ ide o IT rámec a sídlo nezávislého orgánu, došlo k zmiešanému pokroku, pričom prijatie ďalších kľúčových krokov sa očakáva v najbližších mesiacoch. V prípade IT rámca bol pripravený plán a očakáva sa, že platforma myDATA na elektronické účtovníctvo

a ďalšie webové služby nezávislého orgánu budú dokončené do októbra 2020. Pokračuje sa aj v plánovaní sťahovania sídla nezávislého orgánu na jedno miesto. Očakáva sa, že verejné obstarávanie na výstavbu novej budovy sa začne do prvého štvrťroka 2021.

Návrh zákona na posilnenie rámca na boj proti pašovaniu vrátane ustanovení na posilnenie prevádzkovej kapacity operačného koordinačného centra bol už pripravený a očakáva sa, že bude prijatý do októbra 2020. Kapacita operačného koordinačného centra, ktoré koordinuje úsilie na boj proti pašovaniu, sa posilní zavedením nového procesu výberu úradníkov, v rámci ktorého sa dočasné preloženie predĺži na šesť rokov, kým štruktúra zostane pevne zasadená v nezávislom orgáne. Bude dôležité rýchlo prijať primárne aj sekundárne právne predpisy, ako aj zabezpečiť dostatočné zdroje pre nezávislý orgán, aby si tento mohol efektívne plniť úlohy.

V kompetencii ministerstva financií bol zriadený dočasný výbor pre riešenie sporov týkajúcich sa daňových dlhov. Podľa prijatých ustanovení sa výboru skončí mandát do júla 2021. Hoci sa očakáva, že v dôsledku dohodnutých urovnaní sa zmierni zaťaženie súdnictva, bude dôležité, aby sa mandát nového výboru nepredlžoval, lebo by tým mohol vzniknúť systém paralelný s riaditeľstvom pre riešenie sporov, ktoré je súčasťou nezávislého orgánu.

Pandémia ovplyvňuje výber verejného dlhu zatiaľ len v obmedzenom rozsahu. Pokiaľ ide o výber daňových dlhov, výsledky za druhý štvrťrok ešte len budú zverejnené, ale podľa predbežných mesačných výsledkov za obdobie od januára do mája 2020 sa zdá, že platobnú kultúru to celkovo veľmi nenarušilo. Spoločné stredisko pre výber dlhu na sociálnom zabezpečení na rozdiel od predchádzajúcich období nesplnilo svoje ciele, ktoré boli stanovené ešte pred pandémiou koronavírusu.

RIADENIE VEREJNÝCH FINANCIÍ

Pandémia koronavírusu ovplyvnila tempo vyrovnávania nedoplatkov, čo len zhoršilo predchádzajúce ťažkosti s vykonávaním. Objem nedoplatkov predstavoval v júni 2020 1,5 miliardy EUR, teda 667 miliónov EUR nad úrovňou cieľov stanovených v pláne vyrovnávania prijatom v októbri 2019. Tento vývoj len čiastočne odzrkadľuje narušenie procesov náročných na pracovnú silu, ktoré priniesla pandémia. Medzi najsilnejšie faktory patrí nečakaný nárast objemu nevybavených žiadostí o dôchodok, čím sa zvýšila suma, ktorá má byť vyplatená do polovice roka 2021. Orgány sa zaviazali aktualizovať plán do konca októbra 2020 aj s podrobnými informáciami o vyplatení nahromadených neuhradených dôchodkov. Niektoré zásadné štrukturálne opatrenia – vrátane automatizácie spracúvania a vybavovania nových žiadostí o dôchodok, ako aj digitalizácie jednotného fondu sociálneho zabezpečenia (e-EFKA) – sú však podľa správ na dobrej ceste. Orgány okrem toho v niekoľkých subsektoroch prijímajú a zavádzajú súbor dodatočných nápravných opatrení s cieľom vykompenzovať odklad a priviesť vykonávanie plánu vyrovnávania nedoplatkov späť na dobrú cestu. Toto úsilie sa zameriava najmä na oblasť dôchodkov, zdravotníctva a mimorozpočtových prostriedkov, ako aj na zlepšovanie IT nástrojov určených na monitorovanie. Orgány očakávajú, že dosah týchto opatrení bude viditeľný v augustových údajoch, ktoré sa budú hodnotiť v ďalšej správe o sprísnenom dohľade.

Vykonávajú sa štrukturálne reformy odporúčané gréckym dvorom audítorov s cieľom zlepšiť platobný systém, čo je osobitný záväzok vytýčený do polovice roka 2021. Pretrvávajú problémy s digitalizáciou či centrálnym systémom obstarávania v zdravotníctve. Orgány dokončujú nový zákon, ktorý sa bude týkať všetkých relevantných aspektov vnútornej kontroly v celej verejnej správe zhrnutých do jedného právneho predpisu, čo predstavuje

významný krok vpred. Orgány okrem toho navrhujú nový účtovný IT rámec s cieľom zlepšiť platobné procesy.

Orgány naďalej podnikajú nevyhnutné kroky na zriadenie jednotného účtu štátnej pokladnice s cieľom zlepšiť monitorovanie hotovosti, kým v oblasti prognóz pre tok hotovosti, čo je osobitný záväzok vytýčený do polovice roka 2020, napredujú v dôsledku pandémie koronavírusu s meškaním. Systém jednotného účtu štátnej pokladnice je v prevádzke a subjekty, ktoré zostali mimo tohto systému, nie sú z hľadiska celkovej likvidity podstatné. Ministerstvo financií vykoná hodnotenie dodržiavania pravidiel likvidného vankúša zo strany subjektov do konca októbra 2020, čím by sa prakticky splnila táto časť osobitného záväzku. Orgány by mali zriadiť špecializované nástroje na dôkladné monitorovanie subjektov, ktoré sa považujú za ohrozené. V nahrádzaní papierových príkazov elektronickými naďalej dochádza k pokroku. Na rozdiel od toho však napredovanie aktuálne prebiehajúceho pilotného projektu v oblasti prognóz pre tok hotovosti meškâ v dôsledku pandémie koronavírusu a bude sa znova hodnotiť v ďalšej správe.

Reforma účtovej osnovy vrátane záväzkov vytýčených do polovice roka 2021 a polovice roka 2022 je vo všeobecnosti na dobrej ceste, ale jej zavedenie do rozpočtu na verejné investície zostáva problematické. Obstarávanie nového IT systému na podporu účtovej osnovy prebieha a orgány podnikli ďalšie kroky s cieľom podporiť pokrok v tejto reforme. Pracuje sa aj na funkčnej klasifikácii účtovej osnovy v súlade s rámcom pre zostavovanie rozpočtu podľa výkonnosti. Pokrok sa dosahuje aj pri vykonávaní klasifikácie účtovej osnovy vo fáze plnenia rozpočtu na verejné investície, no vo fáze zostavovania rozpočtu sa v súčasnosti naďalej využíva menej podrobná klasifikácia. Orgány sa zaviazali preskúmať potenciálny priestor na zlepšenie s pomocou technickej podpory, ktorú poskytne Európska komisia.

Orgány pripravujú legislatívnu zmenu s cieľom vyriešiť najnaliehavejšie otázky vo verejnom obstarávaní a podnikli prvotné kroky na prijatie novej stratégie verejného obstarávania na roky 2021 až 2025, ktorá prispeje k udržateľnejšiemu a efektívnejšiemu využívaniu verejných zdrojov. Koronavírus značne ovplyvnil počiatočný harmonogram prijímania zákona, ktorý sa má teraz prijať do konca októbra. Rieši sa v ňom niekoľko dôležitých otázok právneho rámca verejného obstarávania. Jeho úplné a včasné vykonanie je kľúčové vzhľadom na to, že verejné obstarávanie bude zohrávať zásadnú rolu v efektívnom riadení finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Na tento účel sa orgány vyzývajú, aby prijali akčný plán vykonávania nového rámca. V rámci gréckeho jednotného orgánu pre verejné obstarávanie bol zriadený výbor, ktorý na novej stratégii pracuje s podporou generálneho sekretariátu pre koordináciu. Termín dokončenia strategického a akčného plánu bol stanovený na február 2021.

Orgány začali vykonávať dohodnuté opatrenia s cieľom riešiť nedostatočné čerpanie rozpočtových prostriedkov na investície, ku ktorému posledné roky opakovane dochádza. Vlastnosti a úloha plánu realizácie strategických projektov, ako aj harmonogram jeho vykonávania boli dohodnuté v júli 2020. Bude zriadený ako nezávislá jednotka koordinovaná predsedníctvom vlády a bude sa zaoberať prioritnými infraštruktúrnymi projektmi v hodnote viac než 10 miliónov EUR. Nástroj na prípravu projektov pomôže s prípravou a vykonávaním týchto projektov. Na jeho umiestnení a ďalších podrobnostiach sa v súčasnosti pracuje. Bude dôležité zabezpečiť, aby sa jeho umiestnením zaručili práva a kompetencie etablovaných nezávislých inštitúcií. Tieto opatrenia vrátane krokov na zlepšenie monitorovania a predpovedania rozpočtu na verejné investície sú zamerané na lepšie využívanie dostupných zdrojov a zrýchlenie čerpania finančných prostriedkov EÚ

a takisto sú kľúčové pri zabezpečovaní efektívneho čerpania prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Kým ich zavedením sa zabezpečí pomoc len v strednodobom horizonte, pre plnenie rozpočtu na verejné investície v tomto roku aj v ďalších rokoch bude prínosom väčšie vynakladanie prostriedkov EÚ, keďže súčasné programové obdobie sa blíži k splatnosti a niektoré opatrenia prijaté v reakcii na pandémiu sa financujú z rozpočtu na verejné investície.

Akčný plán na rok 2019 na zlepšenie monitorovania a prognózovania v oblasti rozpočtu na verejné investície sa vykonáva podľa harmonogramu. Častejšia a lepšia výmena údajov medzi zodpovednými ministerstvami je už zavedená a aj ďalšie opatrenia sa vykonávajú podľa plánu. Hoci pre pandémiu koronavírusu došlo k menším odkladom, orgány ich plánujú dobehnúť, a tak dodržať pôvodný termín.

FINANCOVANIE ŠTÁTU

Výnosy z gréckych štátnych dlhopisov a rizikové prirážky k nim klesli takmer na úroveň z obdobia po kríze. Rizikové prirážky k nemeckým dlhodobým štátnym dlhopisom klesli od začiatku mája 2020 približne o 250 bázických bodov a v auguste sa na päťročné obdobie zastavili pod jedným percentuálnym bodom. Agentúra pre správu verejného dlhu emitovala v júni 2020 vďaka priaznivým podmienkam financovania a nákupom gréckych štátnych cenných papierov Eurosystémom desaťročný dlhopis. Aukcia tohto dlhopisu sa znova úspešne otvorila v septembri 2020.

Priaznivé podmienky financovania a veľké hotovostné rezervy poskytujú vankúš na absorpciu finančných rizík, ktoré zostávajú značné. Potreby rozpočtu, čo sa týka financovania, sa od poslednej správy výrazne zväčšili v dôsledku zhoršeného makroekonomického prostredia, opatrení prijatých na zvládnutie ekonomických nákladov na pandémiu, ako aj uhrádzania kompenzácií dôchodcom (pozri ďalej). Hotovostné rezervy verejnej správy zostávajú vysoké – na konci júna dosahovali viac než 31 miliárd EUR. Zachovanie dostatočného hotovostného vankúša spolu s vývojom stratégie rastu bude mať značný význam pri podpore nálad investorov.

SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE

Orgány robia pokroky, pokiaľ ide o dokončenie zriadenia jednotného fondu sociálneho zabezpečenia (EFKA), čo je osobitný záväzok vytýčený do polovice roka 2020. Okrem iného sa očakáva sa, že digitálna transformácia fondu na „e-EFKA“ prebehne do konca roka 2020. Prvá fáza zlučovania verejného sektora a funkcií doplnkových dôchodkov už bola vykonaná a fyzický presun zamestnancov, ktorému spočiatku bránila pandémia, by sa mal dokončiť do konca roka. Záväzok sa preto odložil na koniec roka 2020. Nadväzné kroky vrátane zriadenia určitých regionálnych kancelárií by sa mali uskutočniť do polovice roka 2021. Digitálne spracúvanie žiadostí o dôchodok sa v súčasnosti nachádza v pilotnej fáze, ale orgány sú presvedčené, že cieľ na úrovni 30 % digitálne spracovaných žiadostí o hlavný dôchodok do konca júna 2020 bol splnený.

Podľa nedávneho rozhodnutia štátnej rady majú dôchodcovia, ktorí si podali žiadosť, právo na kompenzáciu za zníženie dôchodkov v roku 2012 za obdobie od júna 2015 do mája 2016. Hoci zverejnenie celého súdneho rozhodnutia môže trvať aj niekoľko týždňov, bolo ohlásené, že kompenzácia sa týka 11-mesačného obdobia počnúc dňom uverejnenia predchádzajúceho rozhodnutia štátnej rady v júni 2015 do vykonania reformy v máji 2016. Vláda sa rozhodla predísť potenciálnym právnym problémom v budúcnosti a vykompenzovať všetkým dôchodcom zo súkromného sektora zníženie ich hlavných dôchodkov bez ohľadu na

to, či si podali žiadosť, pričom náklady na tento krok budú predstavovať 0,5 % HDP. Vláda sa zaviazala poskytnúť kompenzáciu aj dôchodcom z verejného sektora, keď sa ukončí vec súbežne prerokúvaná pred dvorom audítorov, čím by celkové náklady na kompenzáciu stúpli na 0,8 % HDP. To, či je potrebné pokryť aj zníženie doplnkových dôchodkov a sezónnych bonusov, ku ktorému došlo v minulosti, sa objasní po uverejnení podrobného rozhodnutia dvora. Kompenzácie sú jednorazové platby a nemajú vplyv na aktuálne fungovanie dôchodkového systému ani budúce výdavky na dôchodky. Pokiaľ ide o ďalšie nedávne rozhodnutie dvora audítorov, ktorým sa udelili práva na predčasný odchod do dôchodku mužským štátnym zamestnancom s malými deťmi, orgány očakávajú, že účinky tohto rozhodnutia budú malé.

S cieľom zareagovať na pandémiu koronavírusu na jar 2020 orgány podstatne posilnili systém zdravotnej starostlivosti pri riešení pandémie, a to aj prostredníctvom rozsiahlejšieho využívania digitálnych nástrojov. To zahŕňalo zvýšenie počtu dostupných lôžok intenzívnej starostlivosti a prijatie približne 5 000 dodatočných zamestnancov – lekárov aj zdravotných sestier – a pokroky v telemedicíne. Vďaka skorému zavedeniu týchto opatrení sa Grécku podarilo zamedziť šíreniu vírusu v prvej vlne. Grécko okrem toho nasadilo niekoľko digitálnych nástrojov, ktoré by sa mohli využívať aj po skončení pandémie.

Zavedenie prepracovaného systému primárnej zdravotnej starostlivosti, čo bol osobitný záväzok vytýčený do polovice roka 2020, bude trvať dlhšie, aby bolo možné zohľadniť zmeny vykonávania niektorých jeho hlavných prvkov, a takisto pre neodvratný odklad spôsobený nutnosťou riadiť reakciu na pandémiu. Legislatívne zmeny sú stále vo fáze návrhu, ale očakáva sa, že prijaté budú do jari 2021. Reformou, ktorá sa začala v roku 2018, sa má zriadiť komplexný systém primárnej zdravotnej starostlivosti s povinnou registráciou celej populácie u rodinného lekára, ktorý by sa stal prvým kontaktným bodom pre pacienta a vykonal povinný gatekeeping. Na základe dostupných informácií sa plánuje prepracovanie väčšiny prvkov reformy a zavedenie systému sa odkladá, kým sa nezadefinuje nový model vykonávania. Orgány by mali zrýchliť zavádzanie povinnej registrácie a gatekeepingu, ktoré by mali – ako bolo dohodnuté – zostať hlavnými prvkami akéhokoľvek nového systému, keďže sú kľúčové pre úspešné vytvorenie spoľahlivého a dobre fungujúceho systému primárnej zdravotnej starostlivosti. Pomáhajú zabezpečiť rovnaký prístup a chrániť obyvateľstvo pred dopytom vyvolaným ponukou a jeho odvrátiteľnou finančnou záťažou, ktorá je pri súčasnom systéme čoraz väčšou príčinou obáv. Orgány plánujú obnoviť spúšťanie siete primárnej zdravotnej starostlivosti najskôr na jar 2021, a to vzhľadom na krátkodobú nutnosť zamerať úsilie na riešenie aktuálnych problémov s cieľom zvýšiť počet dostupných rodinných lekárov, s ktorými bude mať Fond verejného zdravotníctva zmluvný vzťah. Reforma sa stala v kontexte krízy spôsobenej koronavírusom ešte dôležitejšou vzhľadom na kľúčovú úlohu jednotiek primárnej zdravotnej starostlivosti vrátane nových a rýchlo rozmiestnených mobilných jednotiek (KOMY) pri doterajšej podpore reakcie na pandémiu.

Centralizované obstarávanie, čo je osobitný záväzok vytýčený do polovice roka 2020, sa už čiastočne vykonáva a pokiaľ ide o celkové zriadenie národného orgánu zdravotníctva pre obstarávanie v zdravotníctve, dochádza k pokroku, ale ešte nie je hotové, a to čiastočne aj pre odklady spôsobené pandémiou. Centralizované obstarávanie sa v súčasnosti vykonáva väčšinou na regionálnej úrovni; niektoré tendre sa dokončujú aj na ústrednej úrovni, ale väčšinou sa to týka tých, ktoré boli začaté ešte podľa predchádzajúceho systému. Dokončili sa návrhy právnych predpisov na vymedzenie nového právneho rámca pre uvedený orgán a ich prijatie sa plánuje do konca roka. Orgány sa podelili aj o prevádzkový plán pre obstarávania, ktoré sa majú začať v roku 2020. Podľa tohto plánu zostáva cieľ 40 % všetkých nemocničných výdavkov centrálne obstarávaných, čo je osobitný záväzok vytýčený

do polovice roka 2022, dosiahnuteľný a cieľom orgánov je dosiahnuť 30 % do prvého štvrťroka 2021. Európske inštitúcie vyzvali orgány, aby ďalej podporili reformu opätovným otvorením strediska pre monitorovanie cien od januára 2021. Ide o monitorovací nástroj na zvýšenie transparentnosti a efektívnosti. Nábor potrebných zručností predstavuje pre orgán v súčasnosti stále problém, ale môže ho uľahčiť nový právny rámec, ktorý má byť prijatý v nadchádzajúcich mesiacoch.

Pokiaľ ide o výdavky na zdravotnú starostlivosť, stúpajúce spätne vymáhané sumy a meškanie s ich výberom vyvolávajú obavy. Posilnením a dôsledným vykonávaním predtým prijatých štrukturálnych opatrení by sa podporila efektívnosť a prístup ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti. Na ilustráciu, spätne vymáhané náklady pri liekoch sú za rok 2019 o 36 % vyššie ako v roku 2018 a takmer o 65 % vyššie ako v roku 2017. Očakáva sa, že s výberom spätne vymáhaných nákladov v prípade súkromných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti za roky 2018 a 2019 sa začne do novembra 2020. Európske inštitúcie povzbudzujú orgány, aby prijali nevyhnutné právne predpisy s cieľom ukončiť legislatívne a administratívne postupy potrebné na začatie výberu do októbra 2020 – s cieľom zachovať fiškálnu vierohodnosť spätne vymáhaných nákladov – a prehodnotili aktuálnu definíciu spätne vymáhaných nákladov s cieľom zaviesť prvok na rozloženie rizika a zlepšiť stimuly, aby sa zabránilo vytváraniu nových spätne vymáhaných nákladov a aby sa potlačil dopyt vyvolaný ponukou, čím by sa znížili vysoké hotovostné doplatky.

Návrh piliera „návratu na trh práce“, ktorý je súčasťou systému príjmov zo sociálnej solidarity (tretieho piliera), sa upravuje z hľadiska krízy spôsobenej koronavírusom a celoštátne zavedenie nového rámca, čo je osobitný záväzok vytýčený do konca roka 2019, je naplánované na jeseň 2020, no závisí od vývoja v zdravotníctve. V priebehu roka 2019 bol vykonaný pilotný projekt na zabezpečenie poskytnutia sociálnej podpory a aktivačných služieb v oblasti trhu práce v 32 obciach v celej krajine. Zistenia z pilotného projektu boli vyhodnotené z hľadiska jeho celoštátneho vykonania v roku 2020. V dôsledku pandémie koronavírusu však vznikla nutnosť prispôsobiť obchodné procesy verejných služieb zamestnanosti (OAED) novej situácii a potom zase upraviť podmienky celoštátneho zavedenia nového rámca. So zavádzaním by sa malo začať na jeseň 2020.

Pokiaľ ide o preskúmanie systému dotácií pre miestnu verejnú dopravu, čo je osobitný záväzok vytýčený do polovice roka 2020, revidované primárne právne predpisy o novom systéme boli prijaté v júli 2020. Sekundárne právne predpisy, ktoré sa majú prijať v septembri 2020, sa pripravujú tak, aby bolo možné prevádzkovateľom v Aténach a Solúne pravidelne a objektívne vyplácať dotácie na cestovné lístky verejnej dopravy.

Reforma rámca dávok pre osoby so zdravotným postihnutím napreduje podľa predtým dohodnutého prepracovania, čo je osobitný záväzok vytýčený do polovice roka 2019, ale jeho splnenie potrvá dlhšie. Dohodnutá politická štúdia má byť k dispozícii v septembri 2020 a pilotný projekt by sa mal spustiť začiatkom roka 2021. Elektronický systém spracovania žiadostí je už k dispozícii v troch regiónoch, ale prevádzku centier na posudzovanie zdravotného postihnutia ovplyvnila pandémia.

VÝVOJ VO FINANČNOM SEKTORE

Finančný sektor prečkal prvé dosahy pandémie koronavírusu relatívne dobre, a to aj vďaka úsiliu orgánov a celej EÚ, ktoré bolo zamerané na udržanie prístupu dotknutých podnikov k financiám. Likviditu na finančných trhoch, ako aj financovanie ekonomiky sa podarilo zachovať a banky dokázali udržať náklady na financovanie na zvládnuteľnej úrovni

aj napriek nárastu nákladov na dlhodobé nezabezpečené financovanie. Umožnilo to aj uľahčenie podmienok pre dlhodobejšie operácie refinancovania zacielené na Eurosystém a dočasné uľahčenie požiadaviek na zábezpeku pri kreditných operáciách v Eurosystéme, najmä upustenie od prijatia gréckeho štátneho dlhu ako zábezpeky. Z údajov k júlu 2020 vyplýva, že obnovovanie bankových úverov pre nefinančné podniky sa dokonca zrýchľuje a pre malé, ešte nezaregistrované firmy takisto začína rýchlo nadobúdať pozitívne hodnoty, čo zmiernilo pokračujúci pokles v prípade bankových úverov pre domácnosti. Odzrkadľuje to jednak úsilie spoločností vytvárať si likvidné vankúše, jednak začatie vyplácania prostriedkov z opatrení na podporu v núdzi. Grécke spoločnosti profitovali z dvoch systémov zavedených gréckou rozvojovou bankou, t. j. zo systému záruk a systému bonifikácie úrokov pri nových podnikateľských úveroch, po ktorých je veľký dopyt. Životaschopné podniky, väčšinou malé a stredné podniky, navyše profitovali z priamej bonifikácie úrokov k existujúcim splácaným úverom. Očakáva sa, že tieto systémy v nadchádzajúcich mesiacoch podporia poskytovanie úverov podnikom.

Zo zavedených opatrení na uvalenie úverových moratórií v spojení s flexibilitou ohlásenou orgánom dohľadu vyplýva, že dosah pandémie na kvalitu úverového portfólia bánk bude tento rok len obmedzený. Moratóriá, ktoré platia v súčasnosti až do 31. decembra, boli prínosom pre viac ako 10 % celého úverového portfólia bánk. Štyri systémovo významné banky výrazne prehĺbili zníženia hodnoty zaúčtované vo výsledkoch za prvý štvrťrok 2020, ale celý rozsah nutnosti tvorby rezerv sa ukáže až po skončení moratórií, čo môže naznačovať riziká znižovania hodnoty na rok 2021. Zvýšenou tvorbou rezerv sa môže vyvíjať tlak na už aj tak slabé výhľady ziskovosti pre grécke banky.

Nízka ziskovosť v spojení s nákladmi na nadchádzajúce sekuritizácie môže predstavovať problém pre kapitálovú pozíciu bánk v blízkej budúcnosti. Priemerný podiel vlastného kapitálu bánk Tier 1 klesol z 15,9 % na konci roka 2019 na 14,6 % v prvom štvrťroku 2020, ale aj tak splnil kapitálové požiadavky. K poklesu došlo najmä v dôsledku zavedenia prechodných prudenciálnych pravidiel, ktoré sa uplatňujú v prvom štvrťroku každého roka. V kapitálovej pozícii bánk sa v budúcnosti budú musieť zohľadniť ďalšie plánované regulačné zmeny a nadchádzajúce sekuritizácie nesplácaných úverov v strednodobom horizonte. Kvalita kapitálu bánk zostáva nízka, a to v dôsledku vysokých súm odložených daňových úľav, kým prepojenie medzi bankami a štátmi môže v nadchádzajúcich mesiacoch naďalej stúpať.

Hoci sa objem nesplácaných úverov na začiatku roka 2020 naďalej znižoval, potenciálny negatívny vplyv krízy spôsobenej koronavírusom na kvalitu aktív bude zjavný až po skončení moratórií. Objem nesplácaných úverov gréckych bánk v prvom štvrťroku 2020 naďalej smeruje nadol. Ich podiel klesol v marci 2020 na úroveň 39,6 % a očakáva sa, že v druhom štvrťroku ešte klesne, keď pozitívny vplyv prvej sekuritizácie na základe systému Hercules ([6]) nadobudne formálny účinok. Pandémia však ovplyvnila stratégie bánk zamerané na znižovanie počtu nesplácaných úverov a ich vnútorná schopnosť funkčne reštrukturalizovať úvery zostáva na nízkej úrovni.

([6]) Transakcia zahŕňala sekuritizáciu portfólia v hodnote 7,5 miliardy EUR, pozostávajúceho hlavne z nesplácaných expozícií. Využilo sa pri nej 2,4 miliardy EUR vo forme štátnych záruk z celkového balíka 12 miliárd EUR, ktoré boli k dispozícii v rámci programu Hercules. Tento program, ktorý je otvorený a dobrovoľný pre všetky banky, platí 18 mesiacov od októbra 2019. Dve ďalšie systémovo významné banky pokračujú v prípravách na uľahčenie svojich plánovaných sekuritizácií na základe programu, a to s cieľom uzatvoriť ich do prvého štvrťroka 2021.

Ďalej uvedené opatrenia sa monitorujú a posudzujú ako súčasť trvalého záväzku v oblasti finančnej politiky:

- **Orgány plánujú čoskoro predložiť parlamentu návrh zákona, ktorý povedie k rozsiahlemu prepracovaniu rámca platobnej neschopnosti.** V novom zákone o platobnej neschopnosti sa spájajú režimy platobnej neschopnosti právnických a fyzických osôb a transponujú sa právne predpisy EÚ o rámcoch preventívnej reštrukturalizácie. Jeho celkovým zámerom je zrýchliť oddlžovanie, umožniť rýchlejšie vyplácanie veriteľov, ako aj zachovať životaschopné podniky prostredníctvom rámcov preventívnej reštrukturalizácie. Vychádza z medzinárodných najlepších postupov, preto sa od neho očakáva, že zlepší účinnosť reštrukturalizácie pomocou zjednodušenia procedurálnych požiadaviek a využívania elektronickej platformy. Zákon nadobudne účinnosť 1. januára 2021 a bude si vyžadovať prijatie veľkého množstva sekundárnych právnych predpisov, v ktorých sa určia niektoré aspekty tejto reformy, a dokončenie IT platformy. Na oboch sa už pracuje.

- **Orgány zároveň povolili zrušiť program na ochranu hlavnej nehnuteľnosti na bývanie a mechanizmus mimosúdneho riešenia, kým zároveň vytvárajú alternatívne programy sociálnej ochrany pre zraniteľných dlžníkov.** Prvý uvedený program sa riadne skončil 31. júla 2020 a druhý 30. apríla 2020. Vláda zároveň s prepracovaním rámca platobnej neschopnosti zavádza aj nové nástroje sociálnej politiky na podporu zraniteľných dlžníkov. V kontexte predkonkurzných konaní budú mať zraniteľní dlžníci, ktorých úver je spojený s ich hlavnou nehnuteľnosťou na bývanie a ktorí náhle prišli o príjem, nárok na dočasnú subvenciu, čím by sa malo ešte viac podporiť znižovanie nesplácaných úverov a zabrániť hromadeniu nových. S cieľom riešiť obavy z morálneho hazardu bude subvencia k dispozícii splácajúcim aj nesplácajúcim zraniteľným dlžníkom za podmienok stanovených v zákone, ale s výnimkou tých nesplácajúcich dlžníkov, ktorých úvery sú vypovedané dlhšie ako jeden rok. V zákone sa navyše zavádza aj osobitný režim predaja a spätného prenájmu, ktorý oprávneným dlžníkom v ťažkostiach umožní zostať v ich hlavných nehnuteľnostiach na bývanie ako nájomníkom, ktorí môžu ďalej využívať subvenciu na uľahčenie platenia nájomného. Týmto opatrením sa rozširuje existujúca subvencia pre nájomné a bude sa vykonávať prostredníctvom subjektu zo súkromného sektora. Agentúra súkromného sektora môže využiť štátnu záruku, aby si uľahčila prístup k financovaniu, ak to bude považovať za potrebné.

- **Orgány okrem toho čoskoro parlamentu predložia opatrenia zamerané na rýchlejšie riešenie nevybavených prípadov platobnej neschopnosti domácností, ktorých počet v dôsledku pozastavenia súdnych konaní počas pandémie ešte narástol.** Zamýšľajú najmä zaviesť automatické presúvanie vzdialených pojednávaní prostredníctvom elektronickej platformy, ako aj procedurálne zjednodušenia; inštitucionálni veritelia navyše majú k dispozícii elektronickú platformu na zisťovanie oprávnenosti a filtrovanie strategických neplatičov, ale výsledky, pokiaľ ide o znižovanie počtu nevybavených prípadov, sú zatiaľ len malé. Počet nevybavených prípadov sa medzičasom znova zvýšil, a to pre pozastavenie súdnych konaní v dôsledku pandémie koronavírusu. Hoci pandémia nepriaznivo ovplyvnila poskytovanie údajov o vývoji počtu nevybavených prípadov v druhom štvrťroku 2020, vďaka nedávnemu zriadeniu jednotky pre justičnú štatistiku na ministerstve spravodlivosti by sa mohlo uľahčiť zhromažďovanie, spracovanie a jednotné predkladanie spoľahlivých údajov prostredníctvom využitia IT.

- **Orgány zamýšľajú prijať niekoľko opatrení zameraných na zlepšenie fungovania a uľahčenie používania platformy elektronických aukcií a zjednodušenie príslušných procesov.** Očakáva sa, že opatrenia budú prijaté v októbri 2020 a budú zahŕňať povinnosť aukčných úradníkov nahrať kópiu správy o ocenení a fotografie nehnuteľnosti na webové

sídlo elektronických aukcií. Ďalšie opatrenia budú zavedené v rámci revízie Občianskeho súdneho poriadku (pozri ďalej). Elektronické aukcie, ktoré boli pozastavené v dôsledku zatvorenia súdov a notárskych úradov pre pandémiu koronavírusu, sa znova začali konať 1. septembra, ale v prípade zraniteľných dlžníkov sa majú znova pozastaviť do konca decembra 2020 z hľadiska nadobudnutia účinnosti nových právnych predpisov o platobnej neschopnosti a súvisiacich opatrení v oblasti sociálnej politiky v januári 2021.

- **Pokiaľ ide o vybavenie nevybavených prípadov uplatnených štátnych záruk, orgány podnikajú kroky, aby dobehli odklad v dôsledku pandémie, a takisto sa zaviazali ďalej prednostne realizovať celkové spracovanie a platobný rozvrh.** Na druhý polrok 2020 orgány navýšili ciele v oblasti vybavovania nevybavených prípadov, čím viac než len dobehli meškanie z prvého polroka, a zároveň zvýšili celkový cieľ na rok 2020 o 33 %. Orgány postupujú podľa plánu, aj pokiaľ ide o potrebné štrukturálne vylepšenia vrátane revidovaného ministerského rozhodnutia o archíve elektronických spisov, interoperabilite s miestnymi daňovými úradmi a preraďovaní zamestnancov.

- **Na prijatí cielených zmien Občianskeho súdneho poriadku sa pracuje.** Očakáva sa, že výbor pre prípravu právnych predpisov predloží návrh právneho predpisu do konca januára 2021 z hľadiska prijatia revidovaného poriadku do konca februára 2021 pri predpokladanom nadobudnutí účinnosti v septembri 2021. Zmeny sa budú týkať okrem iného problematiky žiadostí o úpravu ceny pri elektronických aukciách.

- **Parlamentu bola predložená cielená úprava primárnych právnych predpisov o odložených daňových úľavách s cieľom zabezpečiť prevádzkovú účinnosť a očakáva sa, že bude čoskoro prijatá.** Cieľom je zaručiť kapacitu kapitálu bánk na absorpciu strát vo všetkých prípadoch. Ďalšie technické a procedurálne aspekty procesu využívania odložených daňových úľav, najmä pri riešení krízových situácií, budú v prípade potreby objasnené v sekundárnych právnych predpisoch.

Helénsky fond finančnej stability zintenzívnil úsilie podporiť systémovo významné banky v spĺňaní ich cieľa znižovania počtu nesplácaných úverov a zlepšovania podnikania v súčasnom, pandémiou zasiahnutom prostredí. Orgány na základe návrhu fondu zmenili jeho rozhodné právo s cieľom chrániť jeho vlastnícke práva v prípade podnikových transformácií systémovo významných bánk ([7]) v súvislosti s prebiehajúcimi sekuritizačnými transakciami.

TRH PRÁCE

Orgány zaviedli v júni 2020 nový, širší dočasný režim skráteného pracovného času (SYNERGASIA), aby spoločnosti mohli pružne upravovať pracovný čas a odmenu pracovníkov za neodpracované hodiny. Očakáva sa, že tento režim zohrá dôležitú úlohu, ak sa má trh práce prispôsobiť otrasu spôsobenému pandémiou koronavírusu. Na systém, ktorého cena sa odhaduje na 440 miliónov EUR, možno získať financovanie z nového európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE), z ktorého Komisia navrhla vyčleniť pre Grécko finančnú pomoc v celkovej výške 2,7 miliardy EUR.

([7]) Táto právna zmena sa stala potrebnou s cieľom odstrániť právnu neistotu, či si fond dokáže plne uplatniť zákonné práva v prípade subjektov založených po podnikovej transformácii bánk, čo bolo nevyhnutné na uľahčenie niektorých veľkých sekuritizácií nesplácaných úverov.

V kontexte procesu kodifikácie pracovného práva sa niektoré aspekty súčasných pracovných právnych predpisov revidujú a modernizujú. Patrí medzi ne vytvorenie nového rámca upravujúceho nové formy práce (ako je napríklad práca pre platformy, hospodárstvo spoločného využívania zdrojov) a zmeny, ktorými sa oddeľujú inšpekčné a zmierovacie úlohy v súlade s odporúčaniami Medzinárodného úradu práce. Očakáva sa, že pracovnoprávne predpisy budú predložené parlamentu v októbri 2020 a ich kodifikácia bude nasledovať v novembri 2020.

Orgány sa naďalej riadia svojimi komplexnými plánmi v oblasti vzdelávacej politiky. V júni 2020 bola prijatá reforma verejného školstva a v oblasti odborného vzdelávania a odbornej prípravy došlo k výraznému pokroku. Cieľom návrhu zákona o modernizácii verejných škôl je okrem iného podporiť mäkké zručnosti, digitálnu gramotnosť, učenie sa cudzích jazykov a hodnotenie školských jednotiek. Komplexná reforma odborného vzdelávania a odbornej prípravy, ktorá sa v súčasnosti pripravuje, má zároveň za cieľ skvalitniť ponúkané vzdelávanie, zvýšiť podiel študentov, ktorí si vyberú túto cestu, a lepšie prepojiť odborné a celoživotné vzdelávanie s potrebami trhu práce. V reforme, ktorá sa pripravuje v konzultácii so sociálnymi partnermi, sa počíta so založením profesionálnych lýceí, novými učebnými osnovami a lepšou diagnostikou trhu práce. Medzi dôležité prvky reformy patrí aj akreditácia a kontrola kvality inštitútov, ktoré poskytujú kontinuálne vzdelávanie. Orgány ako súčasť reformy takisto zlepšujú rámec pre učňovskú prípravu.

TRHY S VÝROBKAMI A KONKURENCIESCHOPNOSŤ

Orgány naďalej pracujú na veľkých iniciatívach na zlepšenie hospodárskych rámcových podmienok, a to s cieľom zlepšiť konkurencieschopnosť a posilniť hospodársku obnovu v nadväznosti na pandémiu koronavírusu. Preto zamýšľajú čoskoro dokončiť novú stratégiu rastu, ktorá prinesie reformné opatrenia v kľúčových oblastiach politiky, s cieľom podporiť produktivitu súkromného sektora a zaistiť udržateľný rast.

Reforma udeľovania investičných povolení napreduje aj napriek niekoľkým odkladom. Orgány úspešne splnili záväzok upraviť/zrušiť klasifikáciu narušení práv, a to v dostatočnom časovom predstihu pred uplynutím lehoty **osobitného záväzku vytýčeného do polovice roka 2021.** Okrem toho:

- Zavádzanie rámcového zákona o inšpekciách, **čo je osobitný záväzok vytýčený do polovice roka 2020**, plynule napreduje, pokiaľ ide o dohodnuté prioritné oblasti, hoci časť prác zostáva nedokončená. Európske inštitúcie povzbudili orgány, aby termín na dokončenie týchto prác vrátane prijatia všetkých nevyhnutných podporných právnych predpisov stanovili do vydania ďalšej správy. Orgány sa zaviazali rozšíriť rámec na štyri zostávajúce oblasti do konca roka 2021. Jeho úplné zavedenie by bolo veľkým krokom, keďže by sa tým zmiernila nutnosť kontrol *ex ante* a neohrozilo by to zdravotnícke a bezpečnostné normy.

- Zjednodušovanie postupov udeľovania investičných povolení, **čo je osobitný záväzok vytýčený do polovice roka 2020**, napreduje, hoci s menším meškaním. Orgány prijali primárne právne predpisy na zjednodušenie sektora prvovýroby a čoskoro sa očakávajú aj sekundárne právne predpisy. Návrhy na zjednodušenie väčšiny zostávajúcich sektorov boli doručené a očakáva sa, že v krátkom čase budú prijaté primárne právne predpisy. Orgány by si mali do vydania ďalšej správy stanoviť termín prijatia všetkých potrebných sekundárnych právnych predpisov pre všetky sektory, ako aj termín zjednodušenia niekoľkých zostávajúcich činností.

- Spustenie IT systému na podporu rámca pre udeľovanie investičných povolení, **čo je osobitný záväzok vytýčený do konca roka 2019**, sa odložilo pre komplikácie s procesom obstarávania. Orgány napriek tomu očakávajú, že zmluva bude čoskoro podpísaná, keďže na súd nebolo podané žiadne ďalšie odvolanie.

Zavádzanie kľúčových reforiem podnikateľského prostredia, ktoré sa začalo na základe programov finančnej pomoci, pokračuje, hoci v niektorých oblastiach v dôsledku pandémie koronavírusu s miernym meškaním. Napredujú aj práce na zriaďovaní rámca pre certifikáciu externých environmentálnych hodnotiteľov, ktoré prebiehajú už od programu Európskeho mechanizmu pre stabilitu, a pre certifikáciu externých inšpektorov, hoci potrebné sekundárne právne predpisy ešte neboli prijaté. Orgány preskúmavajú aj ustanovenia o udeľovaní povolení vo vzťahu k tematickému cestovnému ruchu a trhu s mliekom, čo je veľmi vítané. Lepšou koordináciou a monitorovaním by sa spolu s opatreniami na podporu väčšej viditeľnosti reformy udeľovania investičných povolení podporilo prebiehajúce zavádzanie.

Nová stratégia na podporu exportného potenciálu Grécka a prichádzajúcich priamych zahraničných investícií sa zverejní už čoskoro. Cieľom stratégie je identifikovať kľúčové sektory a vývozné trhy, a pritom účinne koordinovať príslušné inštitúcie a zabezpečiť aktívny kontakt so zainteresovanými stranami. Ďalší pokrok závisí od prijatia právnych predpisov objasňujúcich úlohu ministerstva zahraničných vecí a od vytvorenia potrebných prevádzkových štruktúr v konkrétnych oblastiach. Spustenie verejného obstarávania na integrované jednotné kontaktné miesto pre dovoz aj vývoz bolo pre pandémiu odložené na koniec septembra.

Orgány postupne napredujú, pokiaľ ide o dodatočné opatrenia na ďalšie uľahčenie podnikania. Registrácia prostredníctvom elektronického jednotného kontaktného miesta sa stala povinnou pre súkromné spoločnosti, kým rámec pre ochranu menšinových investorov sa posilnil pomocou niekoľkých záruk týkajúcich sa výberu, vymenovania a hodnotenia členov predstavenstva a prísnejších požiadaviek na zverejňovanie informácií.

Po odkladoch spôsobených pandémiou koronavírusu sa začal znova vykonávať nedávno aktualizovaný plán dokončovania projektu katastra nehnuteľností. Očakáva sa, že čoskoro dôjde k vymenovaniu vyšších riadiacich pracovníkov, príprava podnikovej stratégie napreduje a verejné obstarávanie na digitalizáciu katastrálnych archívov by sa malo začať do konca roka. Zbieranie vlastníckych práv k pozemkom je hotové v prípade 82 % krajiny a katastrálne mapovanie bolo dokončené v prípade 33 % práv, čo je pod úrovňou **osobitného záväzku vytýčeného do polovice roka 2020** dokončiť 45 % práv. Očakáva sa, že do októbra 2020 bude katastrálne mapovanie hotové na 35 %. Orgány pripravujú právne predpisy o ukladaní pokút občanom, ktorí nenahlásia svoje nehnuteľnosti v stanovenej lehote, a uzatváranie posledných piatich zmlúv o katastrálnom mapovaní, ktoré sa odložilo v dôsledku súdneho konania, napreduje. Hoci počet zamestnancov gréckeho katastrálneho úradu je nateraz primeraný, na zriadenie katastrálnych úradov a pobočiek bude pre pandémiu treba viac času. Očakáva sa, že do konca októbra 2020 bude zrušených šesť doplnkových hypotekárnych úradov a otvorí sa jeden katastrálny úrad (pre Tráciu).

Verejná prezentácia všetkých zvyšných lesných máp, ku ktorej malo podľa plánu dôjsť do polovice roka 2020, bola odložená v dôsledku prijatia právnych predpisov týkajúcich sa problémov s využívaním pôdy, ktoré vznikli na základe rozhodnutí Najvyššieho osobitného súdu. Preto sa môže o niekoľko mesiacov omeškať aj dokončenie celého katastrálneho mapovania, ktoré je teraz naplánované na začiatok mája 2022. Európske inštitúcie vyzvali orgány, aby pokračovali v nahrávaní a ratifikácii zvyšných lesných máp (53 % krajiny už má ratifikované mapy) a zároveň riešili problematické oblasti. Orgány

potvrdili, že pri dokončených oblastiach, ktoré sa už nebudú meniť, sa ratifikácia lesných máp nebude rušiť. Všetky zvyšné mapy budú nahraté do decembra 2020.

Grécka vláda sa naďalej konštruktívne zapája do tvorby súboru návrhov s cieľom zabezpečiť nápravu antitrustového prípadu a splniť osobitný záväzok vytýčený do konca roka 2020. Návrhy by mali byť nakoniec predložené Európskej komisii na trhový test, čo predstavuje krok z hľadiska vykonania nápravného prostriedku a uzatvorenia prípadu. Ešte vždy sa diskutuje o zlepšeniach návrhu na poskytnutie prístupu konkurentom štátnej energetickej spoločnosti Public Power Corporation k určitému podielu jej výroby pre základné zaťaženie, a to aj z hľadiska zabezpečenia transparentného výberového procesu, prístupu menších aktérov k mechanizmu a mechanizmu podrobného vykonania návrhu.

Energetický regulačný orgán stanovil konečný termín spustenia cieľového modelu pre elektrickú energiu, čo je osobitný záväzok vytýčený do polovice roka 2020, na 1. november. Urobil tak po posúdení skúšobnej prevádzky na otestovanie trhu, z ktorého vyplynulo, že namiesto pôvodne plánovaného termínu, t. j. 17. septembra, bude potrebný menší odklad. Európske inštitúcie budú informovať o dlho očakávanom spustení cieľového modelu vo svojej ďalšej správe. Spustenie troch súvisiacich trhov cieľového modelu (denného, vnútrodenného a vyrovnávacieho) a ich súhra s už fungujúcim forwardovým trhom je obrovským krokom v zriaďovaní moderného trhu s energiou, ktorý Grécku pripraví cestu k spojeniu so susediacimi trhmi s elektrinou v blízkej budúcnosti.

K pokroku dochádzalo aj v ostatných oblastiach energetickej politiky Grécka. Dôležité je, že Grécko prijalo ambiciózny návrh zákona na podporu elektromobility, čo pomôže naplniť ciele stanovené v gréckom národnom pláne v oblasti energetiky a klímy. Návrh rámcového plánu na uskutočnenie prechodu z výroby na báze hnedého uhlia je pripravený na verejnú konzultáciu. Obavou do budúcnosti zostáva deficit na osobitnom účte pre obnoviteľné zdroje energie, ktorý sa v dôsledku pandémie koronavírusu ešte prehĺbil. Začalo sa pracovať na krétsko-gréckom prepojovacom vedení, ktoré bude veľkou súčasťou dlhoročného cieľa krajiny prepojiť ostrovy s pevninou.

Pokiaľ ide o sektor dopravy, orgány pripravili rad železničných projektov s cieľom dobehnúť meškanie, ku ktorému došlo pri vykonávaní prevádzkového programu pre dopravu a životné prostredie na roky 2014 až 2020. Tieto projekty preskúmajú zodpovedné európske orgány. Modernizáciou gréckych štátnych železničných spoločností by sa podporili ďalšie investície EÚ do tohto sektora. Ministerstvo infraštruktúry a dopravy vyhotovilo a schválilo hlavný plán národnej dopravy.

HELÉNSKA SPOLOČNOSŤ PRE MAJETOK A ÚČASTI A PRIVATIZÁCIA

Hoci pandémia priniesla spoločnosti nové problémy, spoločnosť pokračuje vo svojej práci v kľúčových oblastiach, ktorých sa týkajú záväzky voči Euroskupine. Napriek ťažkostiam spôsobeným pandémiou sa strategický plán ďalej vykonáva, **čo je trvalý záväzok**, a v auguste bol pripravený a predstavenstvom spoločnosti schválený návrh podnikateľského plánu na roky 2020 až 2022. Kľúčové ukazovatele výkonnosti, pomocou ktorých sa monitoruje vykonávanie strategického plánu, boli nedávno upravené tak, aby zohľadňovali dosah pandémie, a takisto boli stanovené ich hodnoty na roky 2021 a 2022. Preskúmanie predstavenstiev štátnych podnikov, **čo je osobitný záväzok vytýčený do polovice roka 2019**, ďalej prebieha a blíži sa ku koncu. Portfólio nehnuteľností spoločnosti, ktoré vedie spoločnosť na správu nehnuteľností vo verejnom vlastníctve, robí čoraz väčšie pokroky, ale aj tak nenapĺňa očakávania, kým spoločnosť na správu nehnuteľností čelí

veľkým právnym problémom. Ukázalo sa, že prevod olympijského atletického centra, **čo je osobitný záväzok vytýčený do konca roka 2018**, je veľmi zložitý, ale napreduje vďaka radu administratívnych a obstarávacích krokov.

Orgány spoločnosť naďalej podporujú. To zahŕňa aj podporu kľúčových štátnych podnikov, v prípade ktorých boli nepriaznivé následky pandémie najzávažnejšie (najmä v prípade aténskej organizácie mestskej dopravy a Gréckej pošty), ako aj podporu plánu na záchranu gréckej pošty pred úpadkom. Orgány sa spojili s európskymi inštitúciami v rámci navrhovania aktualizovaných ministerských usmernení, ktoré sa teraz očakávajú v treťom štvrťroku 2020 a ktorými orgány zamýšľajú objasniť svoje očakávania od finančnej výkonnosti portfólia aktív spoločnosti. Orgány si vybrali spoločnosť za domov pre nový fond rizikového kapitálu zameraný na 5G a spolu s európskymi inštitúciami sa dôkladne podieľajú na tvorbe jeho štruktúry, čím sa zabezpečí úplne nezávislé riadenie v súlade so zásadami spoločnosti v oblasti riadenia. Bude dôležité zabezpečiť, aby boli práva a kompetencie spoločnosti zaručené, pokiaľ ide o zaraďovanie ďalších nových štruktúr alebo subjektov pod jej dozor. Orgány navyše v kontexte koordinačného mechanizmu vyjadrili zámer postupovať v príprave zmlúv o výkonnosti, v ktorých sa budú stanovovať verejnoprávne povinnosti pre obmedzený počet štátnych podnikov.

Pokrok v transakciách zahrnutých v pláne Fondu rozvoja majetku Helénskej republiky (TAIPED) na rozvoj majetku ovplyvnila pandémia koronavírusu, ale v prípade väčšiny majetku sa od júna opäť napreduje. Hoci bolo meškanie prebiehajúcich transakcií oproti predpokladanému termínu výrazné, dobieha sa aj vďaka tomu, že pokiaľ ide o splatnosť transakcií, fond postupoval aj počas pandémie. Vláda 10. septembra schválila pravidelnú aktualizáciu plánu na rozvoj majetku. Pokrok v prípade nesplnených osobitných záväzkov je takýto:

- **Hellinikon:** Orgány sa naďalej intenzívne angažujú a vynakladajú potrebné úsilie s cieľom dokončiť náležitosti finančného uzavretia transakcie; s demoláciou súčasných budov na stavenisku sa začalo 3. júla. Sťahovanie verejných používateľov je už takmer dokončené, pričom treba urobiť už len niekoľko opatrení v prípade používateľov, ktorí zostávajú na stavenisku, a rozdelenie staveniska Hellinikon, ktoré bolo dohodnuté vo februári 2020, sa v súčasnosti upravuje v záväznom dokumente. S finančným uzavretím transakcie sa ešte vždy čaká na vyriešenie právnych vecí proti procesu výberu licencií na prevádzku kasína a ďalších súdnych prípadov týkajúcich sa administratívnych aktov, o ktorých sa má diskutovať v septembri a októbri 2020. Časť prípadu s kasínom sa už uzavrela v prospech štátu, ale druhý prípad sa stále prerokúva; orgány očakávajú konečné rozhodnutie už čoskoro.

- **Koncesia pre prístav Alimos:** Po podpísaní koncesnej zmluvy v máji malo dôjsť k finančnému uzavretiu transakcie do 120 dní. Predstavenstvo fondu 3. septembra predĺžilo 120-dňovú lehotu o ďalších 50 dní (do 30. októbra 2020) s cieľom poskytnúť dostatok času na dokončenie transakcie.

- **Hellenic Petroleum:** Fond po neúspechu prvého obstarávania v polovici roka 2019 a vzhľadom na výrazný prepad kapitalizačnej hodnoty spoločnosti uvážil, že je namieste znova odložiť spustenie transakcie na neskôr.

- **Predaj 30 % podielu aténskeho medzinárodného letiska:** Pred pandémiou koronavírusu napredoval proces obstarávania celkom dobre, keď sa na postup do fázy predkladania záväzných ponúk kvalifikovalo deväť účastníkov. Termín predkladania záväzných ponúk bol však odložený v dôsledku dosahu pandémie na sektor leteckej dopravy. Fond rozhodne o ďalších krokoch po zlepšení situácie, čo pravdepodobne nebude skôr ako v roku 2021.

- **Spoločnosť Public Gas Corporation (DEPA):** Obstarávania v prípade spoločností DEPA Infrastructure a DEPA Commercial, ktoré sa začali v decembri 2019, resp. v januári 2020, prilákali silný investičný záujem. Predstavenstvo fondu sa v júni 2020 rozhodlo v prípade oboch transakcií postúpiť do fázy predkladania záväzných ponúk.

- **Egnatia:** Proces privatizácie pokračoval, hoci so zmiešaným pokrokom. Niektoré otvorené otázky boli vyriešené, napríklad neistota pri výstavbe motoristických čerpacích staníc a náklady na obnovu mostov klasifikovaných ako nebezpečné. Za posledné tri mesiace však došlo len k veľmi malému pokroku, pokiaľ ide o dokončenie výstavby zostávajúcich mýtnych staníc a potrebných prác, aby mohlo byť schválených zvyšných 14 tunelov. Európske inštitúcie vyzývajú orgány, aby do ďalšej správy urobili výrazný pokrok v týchto oblastiach.

- **Regionálne prístavy:** Po meškaní v dôsledku pandémie sa fond v júni rozhodol pristúpiť k začatiu postupu obstarávania na predaj akcií prístavov Alexandroupolis a Igoumenitsa a udeleniu subkoncesie na viacúčelový terminál pre prístav Kavala.

VEREJNÁ SPRÁVA A DIGITÁLNA VEREJNÁ SPRÁVA

Pozície vo vyššom manažmente vo verejnom sektore sa naďalej obsadzujú a delegovanie kompetencií z politickej úrovne na nepolitickú sa uplatňuje efektívne. Po obsadení 13 pozícií stálych tajomníkov sa čoskoro očakáva aj ukončenie výberového konania na obsadenie poslednej pozície na ministerstve pre migráciu a azyl. Proces výberu riaditeľov na ministerstvách by sa mal čoskoro obnoviť, pričom vo výberových komisiách pôsobí už aj nedávno vymenovaný stály tajomník. Návrhy ustanovení na vytvorenie jednotného výberového konania na pozície vyšších riadiacich pracovníkov v subjektoch z verejného sektora sú pripravené a očakáva sa, že prijaté budú v septembri a účinnosť nadobudnú v októbri 2020. Očakáva sa, že výberové konanie riadiacich pracovníkov podieľajúcich sa na riadení štrukturálnych fondov EÚ, pri ktorom dochádza k veľkým odkladom, bude objasnený ešte pred novým programovým obdobím pre fondy EÚ (2021 až 2027). Delegovanie kompetencií z politickej úrovne na nepolitickú, čo je významný nový prvok zákona o výkonnej štátnej moci z roku 2019, sa efektívne uplatňuje od nadobudnutia účinnosti vo februári 2020 a orgány zvažujú delegovať aj ďalšie kompetencie.

Počas tohto obdobia preskúmania došlo k dobrému pokroku v oblasti vývoja systému riadenia ľudských zdrojov, čo je osobitný záväzok vytýčený do konca roka 2019, ktorý by sa mal podľa očakávaní splniť do konca roka 2020. Uvedený pokrok zahŕňa vývoj digitálnych organigramov a opisov pracovných miest na úrovni celej verejnej správy. Hoci bol proces ovplyvnený opatreniami na zamedzenie šírenia nákazy, celkovo došlo k dobrému pokroku. Viac ako 1 500 subjektov verejnej správy dokončilo svoj digitálny organigram do augusta 2020, čo predstavuje približne 80 % všetkých subjektov a 85 % zamestnancov, a to vrátane väčšiny veľkých subjektov. Väčšina ostatných veľkých subjektov by ho mala dokončiť do konca októbra 2020. Prepojenie medzi opisom pracovného miesta a osobou zastávajúcou dané miesto bolo potvrdené približne v prípade 75 % pozícií a orgány plánujú potvrdiť toto prepojenie v prípade všetkých pozícií vo všetkých subjektoch verejnej správy do konca roka 2020.

Reforma na zlepšenie kapacity najvyššej rady pre výber civilných pracovníkov sa má prijať v novembri. Reformou sa zavádza súvislý a jednotný postup náboru. Orgány vykonávajú aj komplexné preskúmanie programu mobility. V tomto ohľade vyvoláva obavy

nové ustanovenie ([8]), ktoré umožnilo dočasne preložiť až 80 verejných činiteľov mimo programu mobility, keďže sa tak môže stanoviť precedens vytvárania *ad hoc* náborových postupov.

Pre pandémiu koronavírusu mierne meškajú prijatie rekodifikovaného zákonníka práce a zákonníka regulačných predpisov v oblasti práce, čo je osobitný záväzok vytýčený do polovice roka 2020. Orgány plánujú prijať nové zákony do novembra 2020. Kodifikačný proces sa vníma ako príležitosť na preskúmanie a modernizáciu niektorých oblastí pracovného práva vrátane nových foriem práce a úlohy inšpektorátu práce, čo je mimoriadne vítané (pozri predchádzajúci text).

Pokiaľ ide o právnu kodifikáciu, ústredný kodifikačný výbor robí po svojom opätovnom zriadení v máji 2020 pokroky na niekoľkých frontoch. V júli dokončil a zverejnil návod na právnu kodifikáciu a pripravil návrh výročného kodifikačného plánu na rok 2021. Schválenie plánu sa očakáva v septembri. Európske inštitúcie vyzvali orgány, aby do plánu zahrnuli aj legislatívny rámec financovania strán. Postup obstarávania národnej brány pre právnu kodifikáciu, čo je osobitný záväzok vytýčený do polovice roka 2022, sa začal v júni 2020 a očakáva sa, že do konca roka sa podpíše zmluva.

Prijímanie stálych zamestnancov bolo pre pandémiu odložené, kým predpokladané zníženie počtu dočasných pozícií po ich premene na stále pozície sa ešte len prejaví. Cieľom prijatia väčšiny nových stálych zamestnancov je posilniť systém verejného zdravotníctva, vojenské školy a nezávislý orgán pre verejné príjmy. Nábor stálych zamestnancov v roku 2020 však bude približne 40 % pod plánovanou úrovňou, kým počet dočasných zamestnancov zostal v prvej polovici roka 2020 v porovnaní s predchádzajúcim rokom stabilný. Očakáva sa, že k predpokladanému zníženiu počtu dočasných pozícií po ich premene na stále dôjde do konca septembra 2020, teda aspoň čo sa týka zamestnancov v oblasti vzdelávania prijatých na trvalé pracovné zmluvy. Európske inštitúcie vyzývajú orgány, aby zrealizovali očakávané zníženie počtu zostávajúcich dočasných pozícií v priebehu ďalšieho obdobia preskúmania. Orgány zároveň vykonávajú komplexnú analýzu dočasných zamestnancov, ktorá by mala byť hotová do októbra 2020, a to s cieľom zrušiť stále pozície a naplánovať stanovenie ročného stropu počtu dočasných zamestnancov do konca roka.

Medzirezortný výbor poverený posilnením centrálnej kontroly nad mzdovými tarifami a náborovými postupmi zriadil tri pracovné skupiny. Mali by sa sústrediť na zostavenie presného prehľadu všetkých platových a náborových ustanovení, aby medzirezortný výbor mohol predkladať návrhy, ako znižovať odchýlky od jednotných mzdových taríf a náborových postupov.

Ambiciózna digitálna transformácia verejnej správy a hospodárstva ako celku zostáva pre orgány kľúčovou prioritou. Na podporu tohto úsilia zamýšľajú čoskoro zverejniť novú komplexnú národnú digitálnu stratégiu („digitálnu bibliu“) na verejnú konzultáciu. V stratégii by sa mala stanoviť postupnosť približne 300 projektov a systém riadenia portfólia na monitorovanie ich vykonávania. Stratégia sa zameria na zvyšovanie úrovne digitálnych zručností, digitalizáciu transakcií, zlepšovanie interoperability a spoľahlivosti verejných IT systémov a riešenie problémov s pripojiteľnosťou. Orgány pripravili aj inovatívny návrh na rozvoj ekosystému pre priemyselné uplatnenie 5G technológií (pozri predchádzajúci text).

([8]) Ú. v. A 148/31.7.2020, článok 86.

Niekoľko projektov sa už vykonáva. Orgány dokončili prípravy na národný program zjednodušovania procesov, ktorého účelom je zmierniť administratívnu záťaž občanov a podnikov. Verejný portál gov.gr v súčasnosti ponúka približne 610 služieb, čo je o vyše 110 viac služieb než pri poslednom preskúmaní, pričom sa už pripravuje asi 40 nových služieb. Očakáva sa, že nový zákon o digitálnej verejnej správe, v ktorom sa stanoví komplexný právny rámec pre digitálnu politiku, bude prijatý čoskoro. Riešia sa aj problémy s digitálnou infraštruktúrou a pripojiteľnosťou. V neposlednom rade orgány dokončili prvé kroky k digitalizácii geopriestorových dát.

SPRAVODLIVOSŤ A BOJ PROTI KORUPCII

Práce na prechode k povinnému elektronickému podávaniu a spracovaniu dokumentov pokračujú. Orgány navrhli zoznam digitalizačných iniciatív. Medzi úlohy, ktoré by sa mali dokončiť do konca septembra 2020, patrí konsolidácia niekoľkých potvrdení týkajúcich sa platobnej neschopnosti a vydávanie elektronických výpisov z registra trestov a potvrdení o rozvode. Okrem toho sa pracuje na zavedení mechanizmu distribúcie digitálnych podpisov, čím sa výrazne zefektívni a zrýchli vydávanie oznámení a zvýši právna istota.

Postup obstarávania v prípade druhej fázy integrovaného systému riadenia súdnych prípadov, čo je osobitný záväzok vytýčený do polovice roka 2020, sa má teraz dokončiť do decembra 2020. Postup narušila pandémia koronavírusu, preto bol odložený. Po predložení ponúk sú orgány v procese ich vyhodnocovania. Dokončenie projektu sa predpokladá do 36 mesiacov odo dňa podpísania zmluvy.

Orgány prijali právne predpisy na vytvorenie špecializovaných komôr na občianskych a správnych súdoch a napredujú aj v niekoľkých ďalších dôležitých iniciatívach s cieľom zvýšiť efektívnosť a účinnosť justície. Po vytvorení špeciálnych komôr, pokiaľ ide o občianskoprávnu jurisdikciu v Aténach a Solúne, bude možné riešiť okrem iného aj prípady veľkého hospodárskeho významu. Právne predpisy umožňujú vytvoriť špeciálne komory aj na väčších správnych súdoch a na určitých magistrátnych súdoch, pokiaľ ide o prípady platobnej neschopnosti domácností. Úplná správa o uplatňovaní uvedených právnych predpisov sa očakáva do konca októbra 2020. Orgány prijali aj súdny poriadok dvora audítorov a postupujú aj v prijímaní kódexu pre súdnych pracovníkov a zákona o postavení sudcov a organizácii súdov, pričom všetky uvedené predpisy zavádzajú zmeny, ktoré by mali prispieť k zlepšovaniu fungovania justície a úspechu ďalších justičných reforiem. Povinná mediácia je plne účinná od 1. júla 2020 a akčný plán opisujúci vykonanie príslušných aktivít má byť hotový do novembra 2020. Orgány v neposlednom rade v júni 2020 prijali právne predpisy o zriadení jednotky „JustStat“ na zbieranie štatistických údajov a príslušné sekundárne právne predpisy plánujú navrhnúť do decembra 2020.

Národný plán boja proti korupcii vykazuje povzbudivé výsledky. Najnovší významný krok sa týka operacionalizácie národného koordinačného orgánu pre audit a zodpovednosť (ESOEL) v júni 2020, povereného činnosťami koordinácie boja proti korupcii pod záštitou národného orgánu pre transparentnosť. V sektore zdravotníctva a verejného obstarávania sa vyvíjajú sektorálne plány boja proti korupcii, ktoré prispejú k efektívnemu riadeniu fondov vrátane prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Národný orgán pre transparentnosť posilnil pilier zvyšovania informovanosti, ktorý je súčasťou jeho portfólia, a pokročil v zlepšovaní systémov verejnej vnútornej kontroly, národného systému pre bezúhonnosť a regulácii lobistických aktivít. Orgán by mal byť plne funkčný do novembra 2020. Orgány zriadili výbor pre dohľad nad vykonávaním odporúčaní Skupiny štátov proti korupcii (GRECO), ale tento projekt bude pravdepodobne v dôsledku pandémie meškať.

Správa o financovaní politických strán za rok 2018 už bola zverejnená a po prvýkrát viedla k uloženiu pokút deviatim politickým stranám. Ide o veľký posun k zlepšovaniu transparentnosti v politickej sfére. V správe sa uvádzajú podrobné informácie o zneužitiach verejných prostriedkov, ktoré boli vyšetrované. Práca výboru za rok 2019, v ktorom došlo k viacerým voľbám, je odložená pre pandémiu koronavírusu a mala by sa začať do októbra 2020.